

presented definitions, the concept of “strategic local economy innovation construction”, included in the title of the hereby study, should be understood as such construction and implementation of communal development strategy as the result of which local economy innovation level grows and facilitates local development level. It means that strategic construction of local economy innovation consists in such strategic management, by communal authorities, owing to which increases local economy capacity for:

– innovation absorption, starting from the second, or within the framework of the third innovation cycle phase with their source (phase one) outside its area. It therefore refers to obtaining innovations as exogenous factors of local development;

– generating domestic innovation, at least partially based on local, endogenous innovation potential, starting from the first phase of innovation cycle until they are practically implemented and disseminated in local economy, or – a better option – in the economy of a given region, country, or in global economy.

Literature:

1. Sztando A., Strategic construction of local economy innovation based on the example of Polkowice commune. In: Regional Development and Planning, Ústí nad Labem 2010, pp. 135-147.

Винар Н.

Тернопільський національний економічний університет
аспірантка кафедри державного і муніципального управління

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ
ЕКОНОМІЧНИМ І СОЦІАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ
ТЕРИТОРІЙ**

Відповідно до модернізаційної теорії, модернізація як осучаснення різноманітних процесів є одним із основних чинників розвитку будь-якої системи. Модернізація процесів управління на рівні територіальних спільнот обумовлена: високим рівнем консерватизму моделі та технологій управління економічним розвитком муніципальних утворень; невідповідністю технологій управління, які застосовуються, трансформації об'єкта управління, що визначає сутність і зміст управлінського процесу; необхідністю врахування нової парадигми місцевого розвитку на засадах муніципалізації; неузгодженістю управлінських впливів з боку суб'єктів різних ієрархічних рівнів. Вказане обумовлює актуальність та своєчасність представленого дослідження.

Серед наріжних проблем, які слід розв'язати в процесі побудови нової концепції управління розвитком територіальних спільнот, необхідно визначити:

1) формування теоретичної сутності концепції місцевого розвитку та його економічної складової з урахуванням саморозвитку території та зовнішніх динамічних поштовхів і гальмівних бар'єрів;

2) формування ефективної місцевої економічної політики, спрямованої на подолання структурних диспропорцій місцевої економіки, підтримку підприємництва, стимулювання інвестиційної активності;

3) відмова від концепції депресивних територій, яка на думку автора є штучною. Немає депресивних територій — навіть пустеля й зона екологічного лиха володіє певною атракційністю, натомість несприятливі тенденції в розвитку територіальних утворень, які представники центральної та місцевої влади називають „депресивними”, є наслідком неефективної управлінської діяльності владних інститутів. Так, на сьогодні розвиток територіальних спільнот в Україні відбувається на основі перерозподілу фінансових ресурсів: 80% муніципальних утворень в Україні є дотаційними, що й породжує їх депресивність.

4) становлення інститутів власності в муніципальному утворенні, зокрема комунальної власності, та застосування сучасних форм управління власністю. В Україні, внаслідок прорахунків у процесі роздержавлення власності, склалося так, що переважну частку в матеріальній складовій комунальної власності становлять об'єкти соціальної інфраструктури, що, як правило, є реципієнтами місцевого бюджету. Комунальна власність не стала полігоном муніципального підприємництва, джерелом зміцнення фінансово-економічної основи місцевого самоврядування. Напрямами економізації комунальної власності може стати створення комунальних підприємств, зорієнтованих на одержання прибутку, диверсифікація використання суб'єктів соціальної інфраструктури на основі застосування механізму бюджетування та впровадження елементів підприємницького менеджменту, ефективне управління комунальними земельними ресурсами. На сьогодні форми управління комунальною власністю — оренда, приватизація, продаж, застава, концесія, іпотека застосовуються дещо хаотично без обґрунтування доцільності використання певної форми, що визначає необхідність розроблення механізму оптимізації управління комунальним майном;

5) забезпечення одновекторності й розмежування управлінських впливів з боку центральних, регіональних та місцевих органів влади щодо економічного розвитку територіальних спільнот. Управлінська діяльність владних інститутів повинна враховувати ефект синергії. Існуюче управлінське поле в Україні характеризується нерівномірністю: вплив на деякі сфери місцевого розвитку є гіперболізованим (місцеві фінанси, місцеве підприємництво, тарифи на житлово-комунальні послуги), інші, натомість, практично взагалі не регулюються органами влади (локальний ринок нерухомості, будівництво, надання послуг нелегалізованими суб'єктами);

6) паралелізація стратегічних векторів розвитку муніципального утворення, регіону та держави. Стратегія розвитку територіальної спільноти повинна зосереджуватися в раках регіональної стратегії, яка в свою чергу деталізує загальнодержавні стратегічні орієнтири;

7) впровадження інновацій в управління, в тому числі розробка та практична реалізація технологій спеціального економічного інструментарію муніципального менеджменту. Консервативна концепція управління розвитком муніципальних утворень, що базується на бюрократизованій адміністративній реалізації

повноважень органами місцевого самоврядування, закріпленими в законодавстві, не відповідає ринковим засадам функціонування територіальних спільнот в умовах мінливості й агресивності зовнішнього середовища. Тут необхідним є креативний динамічний адаптивно-ситуаційний підхід, що ґрунтується на принципах менеджменту;

8) економічна проекція адміністративно-територіальної реформи та реформування моделі влади. Результатом цієї реформи має стати не лише територіальне розширення громад, не модифікація моделі владного апарату, а зміцнення економічної бази локального розвитку, що є необхідною умовою зростання соціального добробуту як місії будь-якої соціально-економічної системи.

Таким чином, ідеологія модернізації технологій управління економічним розвитком територіальних спільнот полягає у визначенні муніципального утворення як об'єкта економічної діяльності та суб'єкта економічних відносин, що вимагає застосування для дослідження системного, міждисциплінарного, гуманістичного, синергійного, компаративного, ситуаційного підходів.

Література:

1. Бобровська О.Ю. Корпоративне управління в місцевому самоврядуванні: монографія / О.Ю. Бобровська. – Дніпропетровськ: ДРІДУ НАДУ, 2008. – 284 с.
2. Монастирський Г.Л. Модернізаційна парадигма управління економічним розвитком територіальних спільнот базового рівня: монографія / Г.Л. Монастирський. – Тернопіль: Вид-во «Економічна думка» ТНЕУ, 2010. – 464 с.
3. Управление в городском хозяйстве: учеб. пособие / под. ред. Р.Ж. Сираждинова. – М.: КНОРУС, 2009. – 352 с.